

LAUSUNTO 02.05.2017

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00012 Valtioneuvosto (kirjaamo@mmm.fi)

**Asia: Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä**

Viite: Lausuntopyyntö 03.04. 2017, MMM023:00/2011

Allekirjoittanut esittää henkilökohtaisena lausuntonaan ehdotuksen sisältämät puutteet ja epäselvät ilmaisut sekä ehdottaa sääntöluonnokseen pykäläkohtaiset korjaukset ja lisättävät pykälät perusteluineen.

### **Tenojoen vesistön lohikantojen tila**

#### **Asetusehdotuksen puutteelliset ja epäselvät pykälät ja niiden korjausehdotukset**

Soveltamisalue

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (nyk. Luonnonvarakeskus) teki 1980 -luvun lopulta 1990 -luvun puoliväliin asti vuosittain laajoja sähkökalastuksia Tenojoen sivujoissa selvittääkseen lohenpoikastuotannon käytössä olevien alueiden laajuutta, laatua ja ulottuvuutta kaikissa Tenojoen suomenpuoleisissa sivujoissa. Tutkimuslaitos oli selvittänyt jo 1980 -luvulla suomenpuoleisissa sivujoissa eri-ikäisten lohenpoikasten vaatimien elinympäristötyyppien laajuuden ja sijainnin sekä kartoittanut lohen kutualueiksi sopivat soraikot ja kivikot. Kattavilla paikallisten kalastajien haastatteluilla selvitettiin jokikohtaisesti lohien levinneisyyttä saaliiksi saatujen kalojen perusteella. Saatujen saalistietojen, kutualueiden sijaintien, lohen noususteiden, lohenpoikasten vaatiman elinympäristön sijainnin sekä laadun ja laajuuden perusteella on saatu selville tarkasti jokeen nousseiden kutulohien tuotantoalueet ja niiden ylimmät rajat.

Tenojoen kalastussopimuksessa on karttaliite 1, johon on merkitty ne joet, mihin lohen ja meritaimenen tiedetään säännöllisesti nousevan eli karttaan on kuvattu lohen nousualueet Tenon vesistöissä (Kuva 1). Lisäksi Tenojoen tieteellisen monitorointiryhmän raportissa esitetään tarkempi kartta lohen säännönmukaisesta vaellus- ja tuotantoalueesta (Kuva 2) ja raportin taulukossa esitetään nousualueiden ulottuvuus kilometreissä (Taulukko 1).

Asetuksessa kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä tulee asetuksen sovellusalueiksi lukea myös ne sivujoet, joita luonnoksessa ei mainita noudattaen edellisessä kappaleessa esitettyjä perusteltuja karttatietoja.

### 1 § *Soveltamisalue*

Tätä asetusta sovelletaan kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen (SopS /2017) 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla vesistön lohennousualueella seuraavasti:

- 1) Pulmankijärvi, Gálldašjohka Luovosvárjohkan suuhun asti, Ylä-Pulmankijoki Yläputoukselle asti, Luossajohka Luossajärvriin asti, Morešveaijohka neljä kilometriä ylävirtaan laskukohdasta Ylä-Pulmankijokeen sekä Skihpajohka ensimmäiseen lompoloon asti;
- 2) Vetsijoki Vetsijärveen asti ja Vaisjoki Väišluoppaliin saakka;
- 3) Utsjoki Mierasjärveen asti; **Cuoggajoki Vuogojavresta laskevaan jokeen asti; Čårsejohka ja sen sivuhaarat ( Liñkinjohka ja Njídgu) kokonaisuudessaan** ja Kevojoki Fiellogahjohkan suuhun asti;
- 4) Kuoppilasjoki Birkejohkan suuhun asti, Birkejohka Yläputoukseen asti sekä Goaskinjohka Goaskinjärvriin saakka ;
- 5) Nilijoki 13 kilometriä toiselle kivikkokentälle asti;
- 6) Akujoki putoukselle asti;
- 7) Karigasjoki viisi kilometriä Luomusjokisuusta ylävirtaan.

### 8) Nuvvusjoki

### 9) Kuoldnajoki

### 10) Vuomajoki

Metsähallituksen päätöksessä MH 1191/2017/05.04.00 (Tenojoen vesistön lohen ja taimenen nousualueita koskevista erillisten lupien kiintiöstä Utsjoen kunnassa vuosille 2017-2019) mainitaan lohen ja taimenen nousualueiksi Tenojoen vesistöissä edellä mainittuun jokilistaan kuuluviksi myös Vuomajoki, Kuoldnajoki ja Cuoggajoki. Ministeriön asetuksessa ja metsähallituksen päätöksessä tulee olla yhdenmukaiset sovellusalueet, jotka kattavat tosiasiallisesti kaikki lohi- ja meritaimenjoet.

Yllä esitetystä jokilistasta metsähallitus ei myy vuosina 2017-2019 kalastuslupia kaikille valtion vesialueille kalastusmatkailijoille eikä paikkakuntalaisille. Näin ollen kaikenlainen kalastus tulee olemaan kiellettyä seuraavien kolmen vuoden ajan valtion vesialueilla Vuomajoessa, Kuoldnajoessa, Karigasjoessa, Akujoessa, Niljoessa, Nuvvusjoessa, Tsarsjoessa ja Cuoggajoessa (Utsjoen sivujokia) ja Vaisjoessa (Vetsikkojoen sivujoki). Koska valtio omistaa edellä mainituista joista suurimman osan (lukuun ottamatta Akujokea), on

kaikenlainen kalastus näiden jokien valtion vesialueilla kielletty jo metsähallituksen päätöksellä. Ministeriön luonnoksen kohdan 3 §, vaihtoehto B:n mukaisesti kaikenlainen kalastus on kielletty alla mainituissa joissa myös yksityisvesien osalta paitsi Kevojoessa eli:

- 1) Ylä-Pulmankijoki sivujokineen
- 2) Galddasjohkassa jokisuun ja Galddasjohka Luovosvarjohkan suuhun asti Galddasluoppalampi mukaan lukien
- 3) Utsjoessa joen suusta Utsjoen ja Nuorgamin välisen maantien siltaan saakka
- 4) Carsejohkassa alaputouksen alapuolelta ylävirtaan. Muistiossa mainitaan rauhoituksen alkavan jokisuusta lähtien ja luonnoksessa mainitaan kalastuskieltoalueen alkavan alaputouksen alapuolelta ylävirtaan, mikä on epämääräinen ilmaisu rauhoitusalueelle. Toisaalta metsähallitus ei myy kalastuslupia valtion vesialueille, mikä kieltää kaiken pyynnin Carsejoen vesistössä valtion vesialueilla. Sivuvesistöä säännössä tulee tarkemmin määritellä kalastuskieltoalue esimerkiksi siten, että vapakalastus on sallittu vain Carsejoen alaputouksen alapuolisen suvannon alaosassa esimerkiksi tiettyä metrimäärää käyttäen edellyttäen, että kyseinen alue kuuluu Utsjoen kirkonkylän kalastuskunnalle. Alaputous tulee kieltää kaikenlaiselta pyynniltä lohien nousun suoja-alueeksi. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kieltäminen on hyvä, koska pyynti on ollut melko voimakasta joen alaosassa viime vuosina eikä joesta ole saatavilla kutukantatavoitelaskelmaa.
- 5) Kevojoessa Kevon luonnonpuistossa valtiolle kuuluvissa vesissä lukuun ottamatta muun kalan pyyntiä järvilaajentumisissa. Kevojoessa lohenkalastus vavalla ja vieheellä on voimakkaasti lisääntynyt ollen käytännössä täysin kontrolloimatonta kalastustehon suhteen. Vapakalastukseen on käytetty perusteluina erityisperusteisia tilojen oikeuksia, joiden turvin on kalastettu Kevon luonnonpuistossa olevilla valtion vesialueilla. Kalastusluvut ovat olleet ns. luovutuslupia ja ne ovat olleet joko maksullisia tai maksuttomia. Kalastuskiellon jälkeen lohien verkkopyydysten ja vapakalastuksen käyttö tulisi kiellettyksi valtion vesialueilla koko Kevojoessa. Metsähallituksen esittämä 100 kalastusvuorokauden käyttö vapakalastukseen valtion vesialueilla Kevojen luonnonpuiston valtion vesialueilla on ristiriidassa kalastussääntöluonnoksen kanssa, mutta toisaalta metsähallitus mainitsee, että lainsäädäntöön perustuva kalastuskielto tai kalastusrajoitus estää lupien myynnin tässä tapauksessa Kevojoen valtion vesialueille. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kieltäminen on hyvä, koska pyynti on ollut melko voimakasta jo pidemmän aikaa eikä joesta ole saatavilla kutukantatavoitelaskelmaa.
- 6) Cuoggajoki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kieltäminen on hyvä.
- 7) Nuvvusjoki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kieltäminen on hyvä.

- 8) Niljoki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Luonnos kieltää kalastuksen myös yksityisvesialueilla. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiello on hyvä.
- 9) Akujoki. Luonnos kieltää kalastuksen myös yksityisvesialueilla. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiello on hyvä.
- 10) Karigasjoki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Luonnos kieltää kalastuksen myös yksityisvesialueilla. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiello on hyvä.
- 11) Vuomajoki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiello on hyvä.
- 12) Kuoldnajokki. Metsähallitus ei myy jokeen kalastuslupia valtion vesialueille. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiello on hyvä.

Metsähallituksen päätöksessä mainitaan edelleen, että ” Sellaiselle lohen ja meritaimenen nousualueeseen kuuluvalla lupa-alueelle tai sen osalle, jossa on kalastusalueen tai tulevan kalatalousalueen tekemä tai viranomaisen vahvistama tai lainsäädäntöön perustuva kalastuskielto tai kalastusrajoitus, ei myönnetä erillisiä lupia kalastuskiellon- tai rauhoituksen voimassa ollessa.” Näin ollen sivuvesistösäännössä mainitut joet tulee olla yhteneviä metsähallituksen lupakäytännön kanssa vuosina 2017-2019.

Koska Tenojoen sopimuksen perusteluissa viitataan useaan otteeseen varovaisuusperiaatteen noudattamiseen kalastusta järjestettäessä sekä korostetaan kutukantatavoitteen ehdotonta saavuttamista, on välttämätöntä ottaa sivuvesistösäännön toimivuuden lähtökohdaksi se, että sääntö ulotetaan koko sille alueelle, jonka odotetaan tuottavan nykyistä enemmän lohenpoikasia. Tenon kalastussäännössä ja siihen liittyvissä perusteluissa nimenomaan tuodaan voimakkaasti esille se, että useimmat sivujokien lohikannat ovat jopa kriittisessä tilassa ja uhanalaisia, joten edellä mainitut kalastuskiellot ovat paikallaan lohikantojen parantamiseksi. On huomioitava, että vaikka Vuomajoen, Kuoldnajoen, Karigasjoen, Akujoen, Niljoen, Nuvvusjoen ja osaksi Carsejoen ja Kevojoen kalastus joko kokonaan kielletään tai rajoitetaan selvästi, näiden kalastusjärjestelyjen tarkoitus on nimenomaan elvyttää jokien lohikantoja.

Vetsijojeassa säännön sovellusaluetta on laajennettu Vetsijärveen saakka eli sovellusaluetta laajennetaan käsittämään Alimmaisena ja Keskimmäisen Riekkajärven välillä olevat lohen kutu- ja poikastuotantoalueet. Sovellusalue laajennetaan koskemaan myös Ylimmän Riekkajärven ja Vetsijärven välistä aluetta, jota voidaan pitää erittäin tärkeänä lohenpoikasten kasvualueena tulevina vuosina, jos ja kun Vetsijokeen saadaan jäämään enemmän naaraslohia kalastuskautena jälkeen. Soveltamisalueen laajentaminen perustuu myös siihen, että joessa ei ole lohen nousua rajoittavia esteitä ennen Vetsijärveä, jolloin lohen luontaista lohenpoikastuotantoa voidaan suurentaa laajentamalla kalastussäännön vaikutusaluetta.

## **5 § Kalastuskausi vavalla ja vieheellä**

Kalastuskauden pituus tulisi säätää kesäkuun 1 päivästä elokuun 10 päivään. Tenon pääuoman ja sivuvesistöjen kalastuksensäätelyn tarkoitus on parantaa kaikkien sivujokien lohikantojen tilaa. Suurin osa sivujoista saadusta lohisaaliista saadaan heinäkuun loppuun mennessä. Elokuussa saadut lohet ovat suurimmaksi osaksi jo sijoittuneet kutualueidensa läheisyyteen ja niiden ravintoarvo ja laatu on selvästi heikentynyt. Kutualueiden läheisyyteen siirtyneitä lohia tulee suojella nykyistä selvästi paremmin.

Koska Tenojoessa pyritään vähentämään sivujokienkin lohikantoihin kohdistuvaa kalastuskuolevuutta, on niihin kohdistuvaa pyyntiä vastaavasti vähennettävä niiden lisääntymisjoissa. On ilmeistä, että Tenojoessa tapahtuvan pyynnin vähentämisen johdosta kalastus sivujoissa lisääntyy. Tällöin kalastuskauden lyhentämisellä loppupäästä voidaan turvata kantojen odotettu parantaminen.

## **7 § Lohen saaliskiintiö kalastuksessa**

Metsähallitus on määrännyt vapakalastuksessa lupakohtaiseksi saalismääräksi yhden lohien kalastusvuorokautta kohden Tenon sivujoissa. On ilmeistä, että vuorokautisen saalismäärän valvonta tulee olemaan ongelmallista. Saaliskiintiö on kuitenkin merkittävä askel huolehdittaessa paremmin Tenojoen heikentyneistä sivujokien lohikannoista.

## **9 § Seisovan verkon kalastuskausi, muutetaan seuraavaksi**

Utsjoen pääuomassa, Kevojoessa, Vetsikkojoessa ja Pulmankijärnessä lohienkalastus seisovalla verkolla on sallittu kesäkuun 15 päivästä heinäkuun 31 päivään maanantaista kello 19 torstaihin kello 19. **Lohen verkkokalastuksen alkaminen kesäkuun 15 päivänä mahdollistaa kahden merivuoden naaraslohien ja uudelleenkutevien naaraslohien paremman selviytymisen lähemmäksi kutualueitaan.**

## **10 § Patokalastuksen kalastuskausi, muutetaan seuraavaksi**

Utsjoen pääuomassa lohienkalastus padolla on sallittu kesäkuun 15 päivästä heinäkuun 31 päivään maanantaista kello 19 torstaihin kello 19. **Lohen patokalastuksen alkaminen kesäkuun 15 päivänä mahdollistaa kahden merivuoden naaraslohien ja uudelleenkutevien naaraslohien paremman selviytymisen lähemmäksi kutualueitaan. Viime vuosina Utsjoen pääuomassa, Patonivassa, on ollut vain yksi pato. Muissa Tenon sivujoissa patoja ei ole ollut käytössä vuosikymmeniin.**

## **11 § Kudottujen pyydysten käytön määrällinen rajoitus**

Ensimmäinen momentti on hieman epäselvästi kirjoitettu ja siitä ei helposti selviä mitä tarkoitetaan. Tässä pykälässä tuodaan ensimmäistä kertaa esille se, mitä kalastusoikeudella ehkä tarkoitetaan. Ilmeisesti ensimmäinen momentti on turha, koska sama asia sanotaan selvemmin toisessa momentissa.

Toinen momentti: Utsjoessa, Kevojoessa, Vetsikkojoessa ja Pulmankijärnessä voidaan käyttää samanaikaisesti ainoastaan yhtä pyydystä kyseiseen kalastukseen oikeutettua sellaisen kalastusoikeuden omistavaa kiinteistöä kohti, ottaen huomioon myös Tenon pääuomassa

tapahtuva kalastus. Tällä pyydysmäärän rajoituksella yhteen verkkoon ei käytännössä liene kalastustehon pientymisen vaikutusta, koska useilla henkilöillä on osuuksia toisista tiloista, millä he voivat laittaa useampiakin verkkoja pyyntiin samanaikaisesti. Aiemmin oli pyydysmäärä rajoitettu henkilöön mutta luonnoksessa pyydysmäärä käsitetään tilakohtaiseksi ja siten verkkomäärät voivat nousta huomattaviksi aiempiin pyydysmääriin verrattuna.

## **12 § Muiden lajien kalastusaika, muutetaan seuraavaksi**

Muiden kalalajien kuin lohen ja taimenen kalastus verkolla joessa on sallittu toukokuun 20 päivästä kesäkuun 15 päivään. Poistetaan ehdotus kalastuksen sallimisesta joessa elokuun ajan. Jos elokuussa sallitaan muiden lajien pyynti verkoilla joessa, kohdistuu pyynti mitä todennäköisimmin ensisijassa loheen ja meritaimeneen, joiden verkkopyynti loppuu heinäkuun lopussa.

## **15 § Solmuväli ja langan laatu**

Tenon säännössä oleva pykälä 21 kirjoitetaan sivuvesistösääntöön seuraavalla tavalla. ”Lohta ja meritaimenta Utsjoen pääuomassa, Kevojoessa, Vetsikkojoessa ja Pulmankijärnessä pyydetessä seisovan verkon ja padon koukkuverkon pienin sallittu solmuväli on 58 millimetriä solmun keskipisteestä seuraavan solmun keskipisteeseen määrässä pyydyksessä mitattuna. Tässä momentissa jätetään kulkutusverkko pois. Pulmankijärnessä on syytä siirtyä samaan verkon silmäharvuuteen kuin muissakin joissa, sillä verkkokalastajien määrä Nuorgamin kalastuskunnassa tulee lisääntymään uuden sivuvesistösäännön määräyksen mukaisesti koskien kalastusoikeuden käyttöä tilakohtaisesti. Luonnonvarakeskus antaa harkintansa mukaisesti niille kalastajille valtakirjan käyttää kahta 45 mm:n silmäharvuista verkkoa, jotka ottavat lohikannan seurantaan liittyvät näytteet lohisaaliistaan. Tällaiset kalastajat saavat valtakirjan avulla käyttää kahta lohiverkkoa, liittää ne yhteen ja asettaa pyyntiin koukkuverkon kaltaisesti.

Toinen ja kolmas momentti ovat hyviä sellaisenaan. Tenon säännön pykälä on syytä kirjoittaa sellaisenaan näkyviin, koska monet sivujokien kalastajat eivät kalasta Teno-Inarijoessa eivätkä siten näe tarpeelliseksi lukea pääuoman sääntöä.

## **16 § Pato**

Tenon säännössä oleva pykälä 22 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön.

## **17 § Lohen ja meritaimenen pyyntiin tarkoitettu seisova verkko**

Tenon säännössä oleva pykälä 23 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön poistamalla sana merinieriä ensimmäisestä virkkeestä ja toisen momentin ensimmäisestä virkkeestä.

## **18 § Syväväylä ja pyydysten väliset etäisyydet**

Tenon säännössä oleva pykälä 26 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön.

## **19 § Muun kalan pyynti verkkopyydyksillä**

Tenon säännössä oleva pykälä 25 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön poistamalla sana merinieriä ensimmäisestä virkkeestä. Kolmannesta momentista poistetaan sana nuotta. Kolmannen momentin viimeinen virke sekä neljäs momentti poistetaan, koska ne koskevat nuotan käyttöä muun kalan kalastuksessa. Nuottaa ei ole mainittu sallituissa pyydyksissä.

#### **20 § Verkko- ja patokalastuskieltoalueet**

Tenon säännössä oleva pykälä 27 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön eli ” Sellaisen sivujoen kohdalla, johon lohi ja meritaimen nousee, ei **pääjokeen tai järveen** sivujoen **molemmin puolin eikä sivujoen suun eteen** saa asettaa seisovaa verkkoa tai patoa 200 metriä lähemmäksi sivujoen ja pääjoen tai järven välistä rajaa. Määräys koskee Ylä-Pulmankijokisuuta, Kaldasjokisuuta, Kevojokisuuta, Tsarsjokisuuta Kevojärvestä ja Tsarsjokisuuta Kevojoessa.

#### **20 § Pyydysten nostaminen pois vedestä**

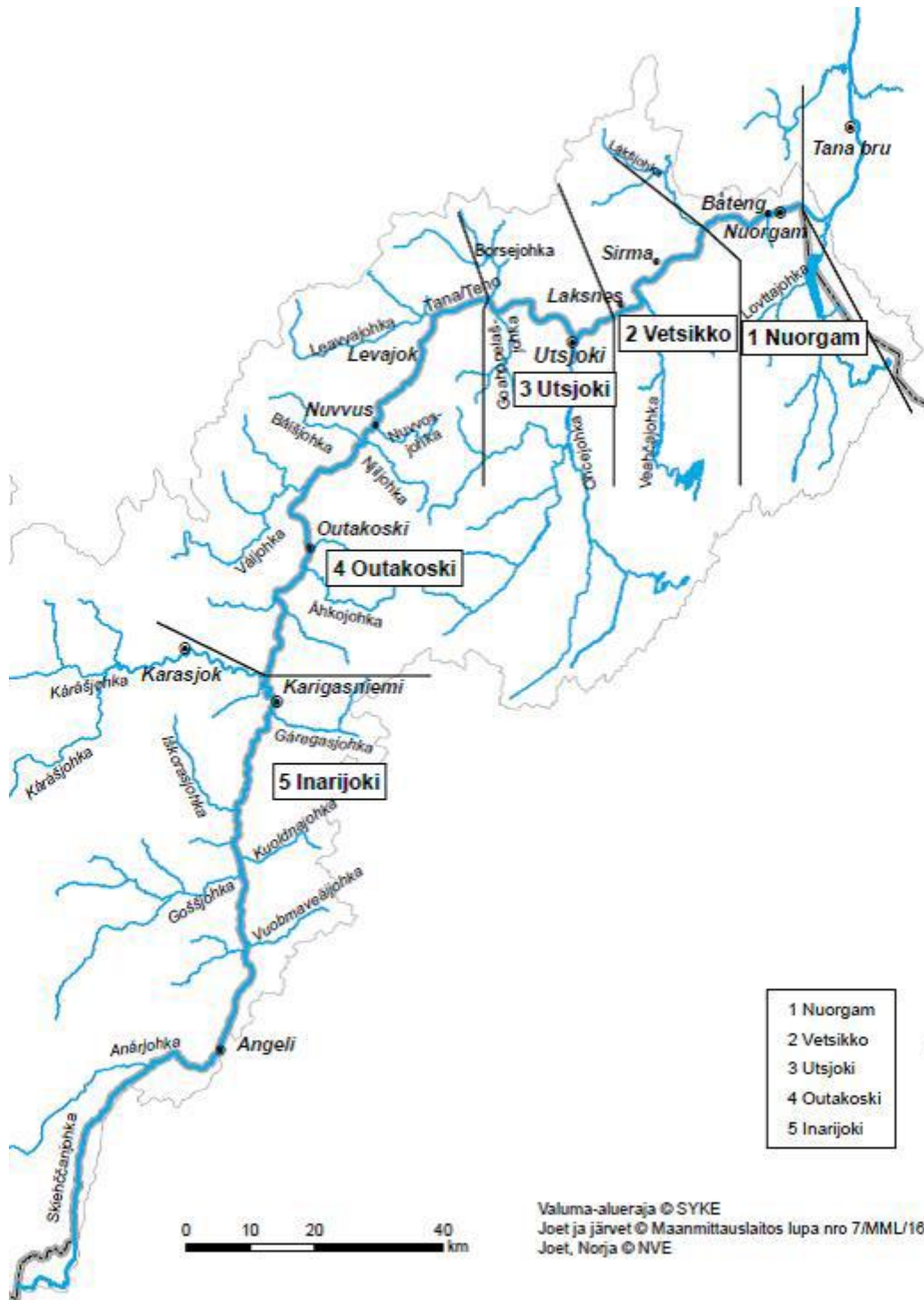
Tenon säännössä oleva pykälä 28 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön.

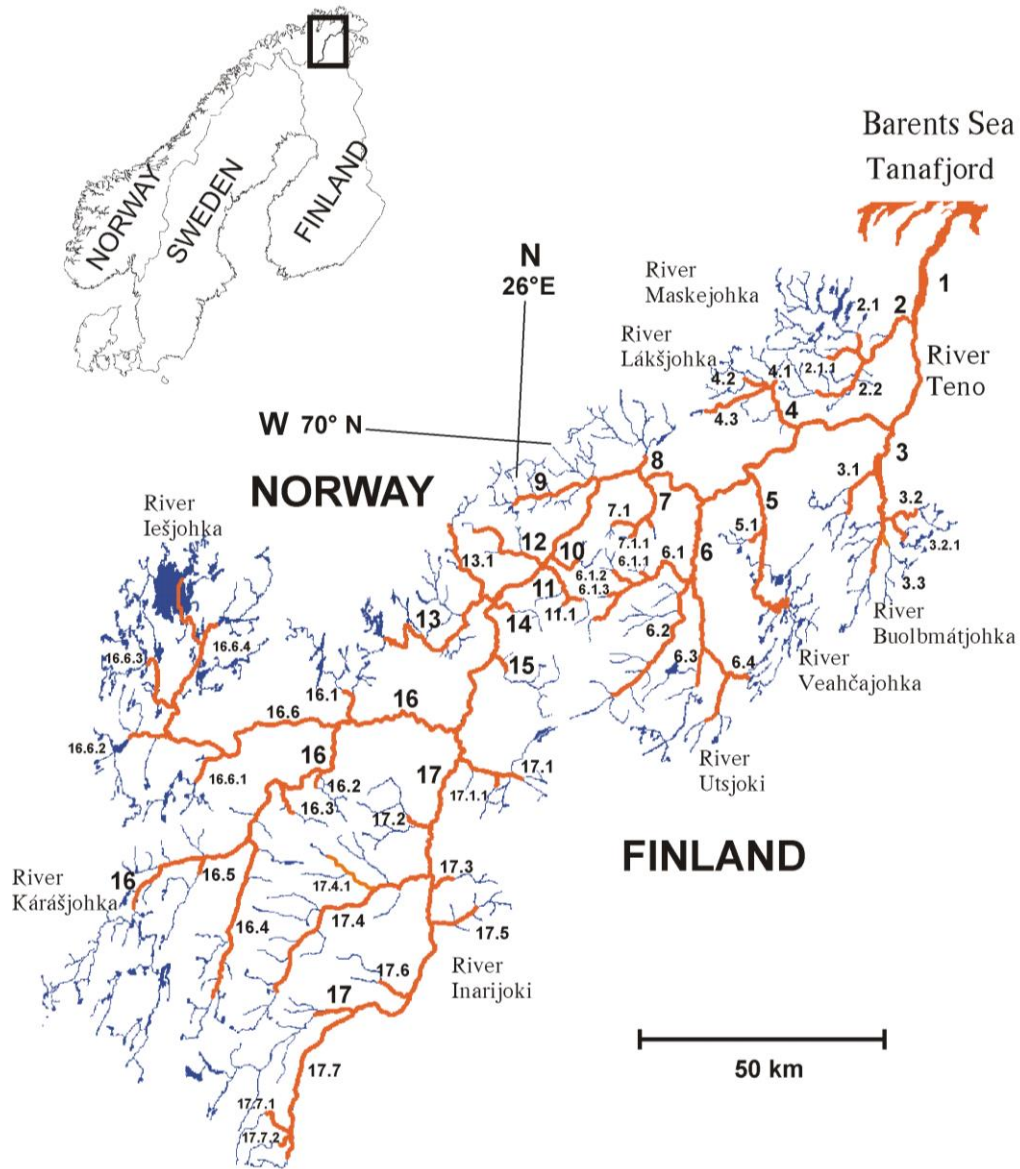
#### **21 § Vähimmäismitat ja kalan vapauttaminen**

Tenon säännössä oleva pykälä 29 kirjoitetaan sellaisenaan sivuvesistösääntöön poistamalla sana merinieriä ensimmäisestä lauseesta.

Vadsössä 2.5.2017

Eero Niemelä





The historical (in 1930–1978) and present (in 1979–2003) distribution of salmon in Teno

	River	1st tributary	2nd tributary	3rd tributary	Historical distribution					Present distribution				
					1930–1978					1979–2003				
					km	1SW	2SW	3SW	4–5SW	km	1SW	2SW	3SW	4–5SW
1.	Teno				211.1	+	+	+	+	211.1	+↑	+↑	+	+↓
2.		Maske			30.9	+	+	+		30.9	+	+	+	+↓
2.1			Geasis		6.9	+	+	+		6.9	+	+↓	+↓	
2.1.1				Uvjaladnja	6.7	+	+			6.7	+	+↓		
2.2			Ciicu		10.9	+				10.9	+			
3.		Buolbmát			39	+	+	(+)		39	+	+	-	
3.1			Gálddaš		13.5	+	+			13.5	+↓	-		
3.2.			Luossa		6.8	+	(+)			5.5	+↓	-		
3.2.1				Skiihpa	6.7	+				6.7	+↓			
3.3			Morešveai		3.4	+				3.4	(+)			
4.		Lákš			13.7	+	+	(+)		13.7	+	+↓	+↓	
4.1			Garpe		0.7	+	+			0.7	(+)	(+)		
4.2			Surte		9.4		(+)	(+)		9.4	+	(+)	(+)	
4.3			Deavkehan		17.5		(+)	(+)		17.5	+	(+)	(+)	
5.		Veahèa			42.6	+	+	+		42.6	+	+	(+)	
5.1			Váis		5.8	+				5.8	(+)			
6.		Utsjoki (lower)			22.2	+	+	+	+	22.2	+	+↓	+↓	+↓
6.1			Carse		31.2	+	+			31.2	+↓	(+)		
6.1.1				Njiõgu	4.9	+				4.9	(+)			
6.1.2				Linkin	5	+	(+)			5	(+)	-		
6.1.3				Uhtsa-Carse	3.9	+				3.9	(+)			
6.2			Geavvu		35.7	+	+	+		27.5	+↓	(+)	-	-
6.		Utsjoki (upper)			36	(+)	+	+	(+)	31.2	+↓	+↓	(+)	-
6.3			Cuoggá		7.6	+	+	(+)		7.6	(+)	-	-	
6.4			Gukèe		7.3	+	(+)	(+)		1.7	(+)	-	-	
7.		Goahppelaš			13.4	+	+	(+)		9.6	+↓	(+)	-	
7.1			Birke		9.7	+	+			1.2	(+)	-		
7.1.1				Koaskim	2.6	+	+			0	-	-		
8.		Borse			5	+	+			0.9	(+)	(+)		
9.		Leavva			24.1	+	+	+		12	+↓	(+)	-	
10.		Nuvvos			7.9	+	+			0	-	-		
11.		Njilj			12.7	+	+			12.7	(+)	(+)		
11.1			Mávnnaváži		2.1					2.1	(+)			
12.		Báiš			19	+	+	(+)		8.3	+↓	(+)	-	
13.		Válj			45.1	+	+	+	(+)	34.6	+↓	(+)	(+)	-
13.1			Áste		18.7	+				3.5	+↓			
14.		Jeagelveai			4.3	+				0	-			
15.		Áhko			5.1	+	+	(+)		5.1	(+)	(+)	-	
16.		Káráš			73.5	+	+	+	+	62.5	+↓	+↓	+↓	+↓
16.1			Geaimme		9.8	+	+			9.8	+	(+)		
16.2			Noaidat		7.9	+				0	-			
16.3			Suolga		3.9	+				1.7	+↓			
16.4			Bavta		44.9	(+)	+	+	+	26.8		(+)	+↓	+↓
16.5			Suorbmu		2.7	+	(+)			2.7	+↓			
16.6		leš			87.1	+	+	+	+	56.1	+↓	+↓	+↓	+↓
16.6.1			Áste		8.2	+	+			8.2	+↓	(+)		
16.6.2			Vuottaš		15	+	+			0	-	-		
16.6.3			Ráges		14.7	+	+	+		0	-	-	-	
16.6.4			Molleš		4.3	+	+	+		0	-	-	-	
17.		Inari			93.2	+	+	+	(+)	93.2	+↓	+↓	(+)	-
17.1			Gáregas		18.2	+	+	(+)		18.2	+↓	(+)	-	
17.1.1				Vuorgoëearáváži	0.9	+				0.3	-			
17.2			Iškoras		5	+				0	-			
17.3			Guoldná		6.1	+				0	-			
17.4			Gorzze		38.1	+	+	+		14.1	+↓	(+)	(+)	
17.4.1				Vuzzul	17.4	+	+			2.9	(+)	-		
17.5			Vuopmaveai		12.9	+				12.9	(+)			
17.6			Casken		8	+	(+)			4	+↓	-		
17.7			Skiehèëan		37.1	+	+	+		0	-	-	-	
17.7.1				Njuolas	8	+	+			0	-	-		
17.7.2				Rádjá	2.5	+	+			0	-	-		
				Total km	1268					962.9				

